

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Davidis de Spina ... Manuale sive Lexicon
pharmaceutico-chymicvm**

Spina, David de

Francofurti ad Moenum, 1700

[Cassia]

[urn:nbn:de:bsz:31-127465](#)

UM.
6. gemma
ā. Vil. op
femini,
ir in cell
venere,
rabidi,
tanum n
pla gutt
dum expa
elen. fubque
ne subleque
arque Reij
i perhibe
præparato
quas in Qu
corp. p
et hanc
Natu,
3.2. Can
CÆMENTUM. CANDELA. CASSIA, 201

Cæmentum Regale, quod Soli auro pro-
batissimo parit.

℞. Farina laterum ℥vij. Salis armoniaci, Salis gemma,
communis ppt. aa. ℥j.

Pulverisata & commixta urina humectentur.

Omnium tamen perfectissimus cæmentandi mo-
dus est sequens.

Liquefiat aurum cum duplo suo ponderis optimi
cupri, reduc in lamellas tenuissimas instar papyri;
quas cæmenta per 40. 50. horas igne forti faciendo
stratum superfstratum cum farina laterum, sale commu-
ni, colcothare, viride eris, & modico *ci cum aceto
forti permixtis; in hoc examine totum cuprum eva-
nescit sulfure ipsius incombustibili, & tintura in au-
ri substantia remanente. Vid. corp. ph. p. 233. a.

Candelæ fumales F. F. ex Schræd.

℞. Benzoin. ℥xvj. Lign. Aloes, Rhod. Santal. Ladan.
ana ℥iv. Olaban. Mastich. Caryophyll. ana ℥vij. Sacchar.
alb. ℥vj. Carbon. tiliae ℥vij. &c.

F. Omnium pulvis subtilissimus & cum mucilagine
tragacanth. in ▽ rosar. majoran. & cort. citri facta,
tor-
mentur candelæ, addendo parum styracis liquid. &
Therebinth. Vid. corp. ph. p. 365. a.

Cassia Extracta P. A. V.

℞. Violaria, Malva, Mercurialis, Beta, Parietaria,
florum violarum ana M. j.

Fiat omnium decoctio in aqua sufficienti, quo deco-
cto cassia extrahatur & cannæ ejus laventur, deinde

℞. Pulpa cassia cum hac decoctione extractæ & ad
spissitudinem coctæ ℥vj. Sacchari Thomæ, ℥vj. Co-
que ad perfectionem ut est artis. Vid. corp. ph. p.
352. a.

N 5

Cassia

Cassia Extracta pro Clysteribus Zuvelfferi,
*Rad. Asari, Cyclaminis, Bryonia, Liliorum alb.
 ana ſiſ. Ircos flor. Liquiritie ana ſiſ. Herb. Malva,
 Anethi, Origanii, Parietariae, Mercurialis, Mentha,
 ana recent. M. ii. flor. Chamomilla, Ros. pallidarum,
 Violarum, ana M. iiſ.*
 incisa coquantur in ſ. q. aqua ſimpl. ad reman. libra-
 rum quatuor vel quinque, hac colatura cum expreſſione
 facta ac clarificata additā, nec non

Succi herba Mercurialis depurati 1/2j. Extrahatur ex
 Cassia fistulis pulpae ejus 1/2iſ.

Huic Cassiae extracta & ad competentem conſi-
 ſtentiam redacta porrò adde;

*Sacchari Thoma 1/2j. vel etiam loco Sacchari Mellis
 ſimplicis boni 1/2iſ.*

Paucis ebullitionibus fiat Electuarium iuſta conſi-
 ſtentia, clysteribus ſolutivis & lenientibus, ac etiam
 carminativis, admixendum, ab 3iſ. ad 3j. *Vid. corp.
 ph. p. 555. a.*

Cassia Extracta Laxativa Zuvelfferi,

*Fol. Sena fine ſpirit. 3iſ. Rad. Mechoaca alba, Her-
 modactyl. ana 3j. Rhubarb. elect. 3vj. Asari 3iſ. Pe-
 troſelini, Cichorii ana 3j. Agarici Trochisciati 3iſ. Cre-
 mori Tartari 3vj.*

Ex his (peciebus) incisis fiat repetita coctione cum
 aqua ſimplici, virtutum omnium extractio: decocto-
 rum vero colatorum & expreſſorum clarificatio, ac
 ad ſpissitudinem extracti ſeu mellis, tandem lenis in
 diplomatica exhalatio; Huic extracto adde;

*Cassia ſimpli iter extracta 1/2iſ. Sacchari alb. can. 3vij.
 Manni el. Galab. colata prius 3v. Elaosacchari Anisi 3iſ.*

Fiat leni colore pro diſſolutione Sacchari & Manni
 Electuarium debite conſtentia. *Vid. corp. ph. p. 256. a.*

Cassia

Cassia Solutiva Prima Zuvelfferi.

N. Fol. Sena elect. 3*β.* Rad. Melchoaca alba, Rhabarb. opt.
ana 3*j.* Asari 3*β.* Cremoris Tartari, 3*v.*

Incisis incidendis superfundantur $\frac{1}{2}$ iv. aqua ferventis,
& factâ maceratione brevi coquuntur parum, deco-
ctum coletur & exprimantur species, quæ denuò no-
va aqua affusâ, & quidem repetitis vicibus quoisque
omnis tinctura seu virtus catarrhica extracta sit, co-
quendâ sunt; postea omnes decoctiones simul jun-
ctæ albuminibus ovorum clarificantur & ad spissitudinem
mellis in diplomate seu vase abstrahantur, cui
extracto tandem junge;

Florum seu pulpa cassie ritè parata $\frac{1}{2}$ i*β.* Sacchari can.
albi 3*vj.* Essent. Citri Sacchar. n. ex recentibus cortici-
bus 3*j.* Cremoris Tartari 3*β.*

Milceantur exacte, fiat Electuarium seu cassia so-
lutiva, quæ leniter operabitur in morbis calidioribus,
& calida hepatis constitutione.

Dosis 3*β.* ad 3*vj.* Vid. corp. ph. p. 554. a.

Cassia laxativa secunda Zuvelfferi.

N. Rhapontici veri 3*ij.* Rhabarbari optimi 3*j.* Myrobalan,
Chebularum, Belliricarum, Indarum ana 3*β.*

Incisis & conquassatis superaffundantur aqua sim-
plicis ferventis $\frac{1}{2}$ iv. & factâ digestione brevi coquan-
tur parum, decoctum coletur, septies denique novâ
affusâ aquâ repetitis vicibus ad omnem virtutis &
Tincturæ extractionem coquuntur.

Decoctiones dein omnes & junctim albumine ovo-
rum clarificate, ad mellis spissitudinem leniter eva-
porentur cui extracto liquido tandem junge;

Florum seu pulpa Cassia legit. extracta $\frac{1}{2}$ i*β.* Sacchari
Canarii albi 3*vj.* Essent. citri sacchar. n. 3*j.*

Fiat Electuarium.

Præ-

Præstat in fluxibus alvi biliosis, Lienteria, Diarrœa, Dysenteria, & diurna Gonorrhœa, ubi virtute laxativa, adstrictoria pariter opus est.

Dosis $\frac{1}{2}$ j. Vid. corp. ph. p. 554. a.

Cataplasma ad Alciten Michaëlis.

¶. Sterc. columb. in acet. macer. Th. sulph. viv. $\frac{1}{2}$ i. nitri $\frac{1}{2}$ i. rad. helen. Bacc. lauri herb. aneth. cham. ana $\frac{1}{2}$ vi. sem. nast. 3ij. coq. ad spissit. adde mell. $\frac{1}{2}$ i. tereb. $\frac{1}{2}$ i. succ. ebul. $\frac{1}{2}$ i. irid. $\frac{1}{2}$ i. soldan. $\frac{1}{2}$ i. farin. fab. $\frac{1}{2}$ i. M. F. Catapl. in Hydrope Alcite usurp.

Cataplasma ad ambusta ex quacunque re

Th. Hoffmanni.

¶. Albumin. over. no. ij. Olei rosac. non rancid. $\frac{1}{2}$ i. aq. rosat. opt. $\frac{1}{2}$ j.

Agitentur & misceantur exactissime, applica cum serico vel linteo admodum raro, nec ante 14. diem removeantur; interim tamen de die linteum humectetur usque ad quartum diem. Post quartum diem remove albumen ovi, & ejus loco admisce vitellum ovi, ac sèpius in die linteum hâc materiâ madefiat.

Si major est adustio, Saccharum Saturni addi debet.

Cataplasma Apoplecticum. Pharm. Batean.

¶. Radic. Bryon. rec. $\frac{1}{2}$ iij. Sem. sinapi; Sapon. nigri, aa. $\frac{1}{2}$ i. Cantharid. $\frac{1}{2}$ vj.

Optime contusis adde Aceti opt. q. f. ut fiat cataplasma capiti raso applicandum.

Cataplasma ad Bubones Pestilentiales Ettmüll.

¶. Herb. parid. Mij. rad. lil. alb. $\frac{1}{2}$ i. sic. ping. no. ij. coq. in aq. & ol. lil. alb. q. f. ther. opt. $\frac{1}{2}$ i. bufon. pulv. $\frac{1}{2}$ i. sapon. ven. $\frac{1}{2}$ iij. M. F. Cataplasma.

Cataplasm̄ ad Bubones Pestilentiales

Michaelis.

¶. Herb. parid. Mij. Rad. lil. alb. alth. ana $\frac{1}{2}$ i. sic. ping. no.